

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Arengukomisjon

2008/0136(AVC)

10.3.2009

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega sõlmitakse vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel
(5535/2009 – KOM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))

Arvamuse koostaja: Johan Van Hecke

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 47

PA_LegAVC

LÜHISELGITUS

Aastal 2000 leppisid AKV ja EL kokku ELi poolt AKV riikidest pärit impordile antud olemasoleva kaubandussoodustuste süsteemi asendamises uute, WTO eeskirjadega kooskõlas olevate kaubanduslepetega. 2002. aastal alustati läbirääkimisi uute nn majanduspartnerluslepingute (MPL) sõlmimiseks. Kuna kehtivaid kaubandusleppeid hõlmav WTO eeskirjade täitmisest vabastamise tingimus pidi kaotama kehtivuse 2008. aasta jaanuaris, seati uue korra kehtimahakkamise tähtajaks 31. detsember 2007. See on sätestatud ELi ja AKV riikide vahel sõlmitud Cotonou partnerluslepingu artiklis 37.

Kooskõlas MPLi eesmärgiga rajada ja tugevdada AKV siseseid piirkondlikke integratsiooni-protseesse ning järjest vähendada nende vahelisi kaubandustõkkeid (artikkel 36) moodustati MPLi läbirääkimisteks kuus AKV piirkonda. Algul peeti MPLi läbirääkimisi piirkondlikul tasandil. Kuid ELil ei õnnestunud 2007. aasta lõpuks sõlmida MPL-lepingut Lääne-Aafrika piirkondliku rühmituse 16 riigiga. Enne nimetatud tähtaja lõppemist alustas komisjon Côte d'Ivoire'iga kahepoolseid läbirääkimisi, et pärast Cotonou lepingu kaubandussätete aegumist ei katkeks nimetatud riigi eksport ELi.

Côte d'Ivoire'iga vahepealse lepingu sõlmimise eesmärk oli säilitada soodustingimustel pääs ELi turgudele tema eksportkaupadele, sealhulgas kakaole, banaanidele ja muudele põllumajandustoodetele. See pidi olema ajutine lahendus seni, kuni kestavad läbirääkimised põhjaliku MPLi sõlmimiseks Lääne-Aafrika piirkonnaga. Peaaegu samasuguse lepingu sõlmimist arutati ka naaberriigi Ghanaga.

2008. aasta novembri lõpus kirjutas Côte d'Ivoire alla vahepealsele MPLile, saades nii esimeseks Aafrika riigiks, kes on sõlminud Euroopa Liiduga majanduspartnerluslepingu. Järgnevatel kuudel vaatab lepingu üle WTO.

2008. aasta novembris sõlmitud vahepealses lepingus sätestatakse kogu Côte d'Ivoire'i impordile tolli- ja kvoodivaba pääs ELi. Riisile on kehtestatud üleminekuperiood kuni 2010. aastani ja suhkrule kuni 2015. aastani. Vastutasuks liberaliseerib Côte d'Ivoire järgmise 15 aasta jooksul 81% EList tulevast impordist (mis moodustab 89% tollitavate kaupade nimistust). Liberaliseeritavad ELi importkaubad on peamiselt tööstusseadmed (pumbad, generaatorid, turbiinid), teatavad sõidukid (laevad, lennukid) ja teatavad kemikaalid. Kõik need on tootmissisendid Côte d'Ivoire'i tööstusele ja kohapeal neid ei toodeta. Impordilõivude kaotamine neilt toodetelt vähendab sisendkaupade maksumust kohalike ettevõtete jaoks.

Côte d'Ivoire'i palvel ei toimu MPLis liberaliseerimist mõningate põllumajandustoodete ja mittepõllumajanduslike töötleva tööstuse toodete osas, et tagada teatavate tundlike põllumajandustoodangu turgude ja valdkondade kaitse ning säilitada eelarvetulud. Nendeks on kanaliha ja muu liha, tomatid, sibulad, suhkur, tubakas, õlu, kasutatud rõivad, tsement, linnased, bensiin ja autod.

Vahepealsete MPLide rakendamise hõlbustamiseks on MPLi raames määratletud mõningad esmatähtsad arengukoostöö valdkonnad. Peamised määratletud valdkonnad on tootmisvõimsuste suurendamine ja ajakohastamine, koostöö rahanduse kohandamisel, ärikeskkonna parandamine ning lepingute kaubanduseeskirjade rakendamine.

Leping sisaldab ka Euroopa-poolset abi tehnilistes küsimustes ning sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid, et aidata Lääne-Aafrika eksportijatel ELi impordinõudeid täita.

Raportööri arvates on kõnealune vahepealne leping üksnes ajutine lahendus ning seda tuleb ka sellisena käsitleda. Ta kordab taas, et vahepealse lepingu lõppeesmärk on saada lisaaega, et pidada Lääne-Aafrika piirkondliku rühmitusega läbirääkimisi täiemahulise piirkondliku MPLi sõlmimiseks. Raportöör loodab, et läbirääkimised nimetatud täiemahulise piirkondliku MPLi sõlmimiseks toimuvad edaspidi vastastikuse lugupidamise õhkkonnas ja et seejuures võetakse arvesse AKV partnerite tõstatatud mureküsimusi.

Et ülejäänud Lääne-Aafrika piirkond koosneb suures osas vähimarenenud riikidest, on neil praegu „kõik peale relvade” (EBA) korra kohaselt tollimaksuvaba pääs ELi. Erandiks on Cabo Verde ja Nigeeria. Cabo Verde saab EBA korra soodustusi kasutada veel kolm aastat, kuna Nigeeria suhtes kehtib ELi tavapärane üldiste tariifsete soodustuste süsteem.

Burkina Fasos toimunud Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) ministrite nõukogu 61. korralise istungi juhataja Mohamed Ibn Chambase sõnade kohaselt on Lääne-Aafrika piirkondliku integratsiooniprotsessi tugevdamine möödapääsmatu vajadus, seda eriti ülemaailmse finantskriisi tingimustes. Lääne-Aafrika piirkond kavatseb lõpliku pakkumise oma kaupade ühisturule pääsemiseks esitada 2009. aasta algul.

ELi panus Lääne-Aafrika piirkonna majanduskasvu ja majandusintegratsiooni sätestatakse MPLides. See on juba võtnud konkreetsema kuju kohustuses eraldada ECOWASi liikmesriikidele ligi 600 miljonit eurot. Vähemalt 70% sellest summast on ette nähtud piirkondliku integratsiooni süvendamiseks ja MPLi konkurentsivõime tõstmiseks ning 20% suunatakse hea valitsemistava ja piirkonna stabiilsuse tugevdamiseks.

Raportöör usub, et kui sõlmitakse täiemahuline MPL, millele lisandub kaubandusalase suutlikkuse loomiseks antav rahaline toetus, on sellel Lääne-Aafrika piirkonnale oluline positiivne mõju. Ülemaailmsete kaubandustõkete kõrvaldamine on üldtunnustatud abinõu arenguriikide jõukuse suurendamiseks ja piirkondliku integratsiooni tugevdamiseks.

Lõpetuseks rõhutab raportöör, et komisjoni ja Euroopa Liidu nõukogu korduvate deklaratsioonide kohaselt omavad rakendamise ja arengumõjude jälgimise ja läbivaatamise mehhanismid MPLide puhul kesksel tähtsust.

Järeldus

Arengukomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda oma nõusolek pärast seda, kui Côte d'Ivoire on Euroopa Ühenduse ja Côte d'Ivoire'i vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu ratifitseerinud.

MENETLUS

Pealkiri	Vahepealne majanduspartnerlusleping Euroopa Ühenduse ja Côte d'Ivoire'i vahel
Viited	05535/2009 – C6-0064/2009 – KOM(2008)0439 – 2008/0136(AVC)
EP nõusoleku taotluse kuupäev	17.2.2009
Vastutav komisjon	INTA
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	DEVE 19.2.2009
Kaasatud komisjon(id) - istungil teada andmise kuupäev	19.2.2009
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Johan Van Hecke 15.7.2008
Vastuvõtmise kuupäev	9.3.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 12 -: 8 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Thijs Berman, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Beniamino Donnici, Alain Hutchinson, Romana Jordan Cizelj, Madeleine Jouye de Grandmaison, Maria Martens, José Ribeiro e Castro, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Felekna Uca, Johan Van Hecke
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	John Bowis, Martin Kastler, Manolis Mavrommatis, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Catherine Boursier, Ignasi Guardans Cambó